

27 Απριλίου 2015

Η ζωή του Αγιορείτη μοναχού

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η αρχή της ημέρας βρίσκει ξύπνιους του μοναχούς, με διάθεση εσωτερικής συνοχής, έτοιμους για τον αγώνα της καθημερινότητας.

Η ζωή τους φωτίζει το σκοτάδι της νύχτας, που το ζωογονεί με τους αναστεναγμούς της προσευχής, αφήνοντας για τη μέρα καθετί που υπηρετεί την αναγκαιότητα της επιβίωσης, ακόμα και αυτή την ανάπαυση.

Είναι πολύ σοφή η επιλογή της βυζαντινής ώρας, τόσο συμβατή με την προσευχή και την ταπείνωση του μοναχού. Το πρόγραμμα είναι σταθερό και επακριβώς προσδιορισμένο από το τυπικό:

Ακολουθίες, κανόνες προσευχής στο κελί, διακονήματα, εργασίες, παραγωγή μοναστηριακών προϊόντων, αγιογραφία. Τα καθορισμένα αυτά σημεία αναφοράς στο Άγιον Όρος, επαναλαμβανόμενα καθημερινά, διευκολύνουν τον αγιορείτη μοναχό να μη διασκορπίζεται ο νους του και τον κάνουν να είναι πολύ πιο παραγωγικός από τον άνθρωπο που διαλύεται μέσα στις αναρίθμητες «επιλογές» που προσφέρει ο πολιτισμός και οι προτεινόμενες πολλαπλές «εμπειρίες».

Δεν πρόκειται λοιπόν για μια ανούσια επανάληψη ή για μια προσπάθεια για απόλυτη συνέπεια. Η επανάληψη στην μοναχική ζωή κάνει ικανό τον άνθρωπο να πραγματοποιεί τις απλές βιολογικές καθημερινές στιγμές και έτσι να τις ανυψώνει μέσα σε μια ατμόσφαιρα δοξολογίας. Αντίθετα η αταξία και η σύγχυση που αυτή

προκαλεί είναι ένδειξη φιλαυτίας.

Το εάν ο μοναχός δουλέψει στον κήπο, στην τράπεζα ή στην βιβλιοθήκη δεν έχει τόση σημασία. Αν γράψει, κτίσει, αγιογραφήσει ή ψάλλει, ή δεν κάνει τίποτε εξωτερικά – σε περίπτωση αδυναμίας – δεν έχει σημασία. Μέσα από όλα αυτά, όσα κάνει και όσα δεν κάνει, ένα ώριμος μοναχός ακτινοβολεί! Μεταγγίζει τη χάρη και την ηρεμία και τη δοξολογία προς τον Θεό, που πλημμυρίζει την καρδιά του.

Οι μοναχοί έχουν τη δική τους αντίληψη του χρόνου. Προγραμματίζουν τις ημέρες, τα χρόνια, τη ζωή τους. Και εμπιστεύονται ένα μέτρο χρόνου που αποδείχτηκε στη διάρκεια εκατονταετιών, η καλύτερα χιλιετιών, ουσιώδες και σωτήριο. Κάθε ώρα έχει τη δική της ποιότητα. Υπάρχει έτσι η εναλλαγή προσευχής και εργασίας. Υπάρχει ο ίδιος πάντοτε ρυθμός σιωπής και ακολουθιών, νηστείας και εορτών, ήχων και οσμών. Ανατολή και δύση του ηλίου. Μεσημέρι και μεσάνυχτα, φως και σκοτάδι.

Για τους μοναχούς αποτελούν ιερές ώρες και ιερά σημεία – ξεχωριστές αλλά και δεμένες στο καθημερινό κύκλο προσευχής και λατρείας – οι στιγμές που παράγουν τα προϊόντα του Αγίου Όρους. Είτε πρόκειται για την παραγωγή της βυζαντινής τέχνης της αγιογραφίας, είτε για την συγγραφή βιβλίων σχετικών με την ορθοδοξία, είτε εργασίες για την απλή μοναστηριακή διατροφή, είτε για άλλα εργόχειρα. Στη διαφορετικότητα αυτής της πνευματικής και μυστηριακής δραματουργίας κρύβεται η ουσία και η ζωντάνια της ύπαρξης των μοναχών. Και στη γνώση της πορείας η σιγουριά τους.

Ο μοναχός δεν στρέφει το μάτι του συνεχώς στην ώρα και το χρόνο της ημέρας που περνάει, αν και είναι ο κατ' εξοχήν τύπος ανθρώπου που προσδοκά το μέλλον. Αλλά αυτό το κάτι που μας κάνει να καταλαβαίνουμε καλύτερα το πώς βιώνουν οι μοναχοί την ημέρα τους, δεν είναι τίποτε άλλο πέρα από την έλευση της Βασιλείας του Θεού.

Ο χρόνος για τον μοναχό επομένως έχει σημασία σαν μια ευκαιρία να κάνει ο άνθρωπος την αρχή μιας καινούργιας προσωπικής πνευματικής πορείας. Να εντάξει την προσωπική του ιστορία στην αιωνιότητα. Αυτό ισχύει για όλους τους ορθόδοξους χριστιανούς.

Πηγή: artionrate.com